

Lehtori Eeva Niinivaara o.s. Pedriks kuoli 29.10.-00 Helsingissä 98-vuotiaana. Hän oli syntynyt Virossa Kuristanin maakunnassa Siimustin kylässä 20.12.1901. Synnyinmaassaan hän kävi tyttökoulun ja opiskeli Tarton yliopistossa taidehistoriaa, viron kieltä ja filosofiaa ja toimi v:sta 1928 viron ja suomen kielen opettajana Võrun seminaarissa.

Suomeen Eeva Niinivaara tuli avioliiton kautta 1930, hankki täällä kansakoulunopettajan pätevyyden ja suoritti fi-

Tuonilmaisiin siirtyi 7.6.-00 Kajaanissa Irene Knihti. Hän oli syntynyt vanhassa Kostamuksen kylässä Miltrein Karpan (Peksujev) tyttärenä. Suomeen Irenen tie johti vuoden 1922 levottomina aikoina. Tuolloin 14-vuotias tyttö tuli isänsä mukana Juussa asuvan tätinsä luokse. Kun raja pian tämän jälkeen sulkeutui, Irene jäi Suomeen.

Kotoa perityn ortodoksien uskon, karjalaisen luonteenlujuuden, uskalluksen ja elämänilon säilyttäen Irene jaksoi aivan viime vuosiin saakka osallistua eläkeläisten virkistystoimintaan laulaen ja tanhuten. Avioliitto Väinö Knihtin kans-

Eeva Niinivaara

losofian kandidaatin tutkinnon 1947. Sittemmin hän toimi Helsingin yliopistossa viron kielen lehtorina vv. 1949-71.

Eeva Niinivaara oli uuttera kirjoittaja. Hänen kirjallisuusaiheisia tutkimuksiaan ja esseitään ilmestyi aikakauskirjoissa Tulimuld, Looming ja Virittäjä, runokokoelma Unarsõnad ilmestyi 1971 ja muistelmateos "Yhä paistaa sama aurinko" Suomessa 1988 ja Virossa 1994. Hän kuului vuosikymmenien ajan myös Karjalan Heimon avustajakuntaan.

Irene Knihti

sa päättyi jo 1967 aviopuolisen tapaturmaiseen kuolemaan työmatkalla. Lapsia heillä ei ollut. – Me Irenen elämää läheltä seuranneet muistamme hänen iloisena ja herkkänä elämäntaitajana. – TP

Vaarakylän Kaurola

Oheisen tekstin on kirjoittanut kiestinkiläinen Anton Jokela, ent. Jakovleff. Hän oli syntynyt Kiestingin Vaarakylässä 20.5.1892 ja toimi heimosotien ja vallankumouksen jälkeen kauppihana Karjaalla. Jokela kuoli 17.12.1957. Käsikirjoituksen ja kirjoittajan valokuvan Karjalan Heimon toimitukselle antoi Olli Karinoja Helsingistä.

Vanhempieni koti sijaitsi Kiestingin pitäjän Vaarakylässä. Talo, jota kutsuttiin Kaurolaksi, sijaitsi Vaarajärven rannalla kalmismaan vieressä. Ensimmäinen Kauro, sukunimel-

tään Jakovleff, oli omistanut tuon talon, joka oli ollut Karjalan oloissa suuri; hevosiakin oli ollut kaksitoista.

Kauro Jakovleff harjoitti koko ikänsä laukkukauppaa Suomessa, sinne hän kuolikin ja on haudattu Helsingin kreikkalaiskatoliselle hautausmaalle. Hänen lapsiaan olivat Tiihvo tai Tapani (isäni), syntynyt 20.6.1855, Huotari/ Petteri, Ontto ja Okahvie. Nämä veljekset kulkivat laukkukaupalla Suomessa, kotitalo ja pellot olivat Karjalassa. Äitini Muarie Kondratantytö, sukunimeltään Mäkuskin, oli kotoisin Jyskyjärven kylästä, syntynyt 25.1.1867. Myös setä Huotaril-

Kaksinkertainen isomummi

Vuoden sisällä minusta on tullut kaksinkertainen isomummi, kirjoittaa meille Hyrynsalmelta Maria Bogdanoff. Julkaisemme tässä nyt kuvat molemmista merkkitaupuksista.

14.5.2000. Kuvassa neljä polvea, oik. isomummo Maria, sitten hänen tyttärensä Maarit (Arola), hänen poikansa Miikka sekä hänen tyttärensä Heidi Emilia.

25.9.2000. Vas. isomummo Maria, toinen hänen kaksoispojistaan Aimo, tämän tytär Katja ja hänen poikansa Pasi Martti Juhani.

la oli vaimo Jyskyjärvestä, Ontolla sensijaan Suomesta Pinjaisten tehtaalta. Tati Okahvie oli naimissa Kiestingin Kiisjoen kylässä Loskosen sukuun kuuluvan kanssa.

Setä Huotari/Petteri perusti sekatarakaupan Uudellemaalle Karjaan aseman lähelle yhdessä serkkunsa Simo Jakovleffin kera. Oltuaan muutaman vuoden yhdessä he erosivat ja kumpikin perusti pian oman liikkeen. Isäni oli jonkin aikaa kauppa-apulaisena setä Huotarilla, ja perusti sitten sekatarakaupan Tammisaareen.

Tammisaaren kauppa ehti toimia toista vuotta. Sitten kaupungissa sattui suuri tulipalokuuksi taloa meni poroksi. Isän kauppa oli vakuuttamaton, joten tulipaloo seurasi vararikko.

Myöskään setä Huotarin kaupapahommat eivät onnistuneet, joten molemmat veljekset palasivat takaisin koti-Karjalaan.

Setä Ontolla oli ongelmia avioliitossaan; hän siirtyi eroon vaimostaan ja pestautui kalastushommiin Norjaan. Oltuaan siellä kalastajana useampia vuosia hänen terveytensä heikentyi siinä määrin, että hänet toimitettiin kruununkyydillä takaisin kotiseudulleen.

Isäni ja setäni viljelivät kotitalon peltoja ja kävivät talvisin laukkukaupalla Suomessa. Isäni kuoli Karjaan kauppalaissa syyskuussa 1923. Äitini palasi leskeksi jäätyään Karjalaan. Hän kuoli Vaarakylässä tammikuussa 1933.

Isälläni Tiuhvolla/Tapani ja hänen vaimollaan Muariella oli

yhteensä kuusi lasta: näistä vanhin Nikolai oli syntynyt Tammissaarella, samoin tyttäret Anni ja Iro, muut kolme lasta Ontto, Iivana ja Palaka olivat syntyneet Vaarakylässä. Nikolai sairasti kaatumatautia ja hukkui 18-vuotiaana Vaarajärven. Anni solmi avioliiton saman kylän, aivan naapurin, pojan Onttoni Huotarin/Huotari Semenoffin kanssa. Aviomiös oli myös kauppariisiä, harjoitti kulkukauppaa pohjolaissa, kunnes perusti oman liikkeen Rovaniemen radan varrelle Koivuon asemalle. Onni ei kuitenkaan ollut myötä. Ennen kuin Anni puoliso ehti tulla Rovaniemelle, Huotari ja hänen seuralaisensa Pääkkönen/Päättöjeff joutuivat ryöstömurhan uhriksi. Molemmat on haudattu Tervolan hautausmaalle. Näin Anni sisko jäi leskeksi kahden alaikäisen lapsen, Iron ja Majan kanssa. Pienen ajan kuluttua hän meni uudestaan naimisiin naapurikylästä Valasjoesta kotoisin olleen Jeremie Pääkkösen/Piettojeffin kanssa. Tästä avioliitosta heille syntyi useita lapsia.

Kolmas Tiihvon ja Muarien lapsista Ontto/Anton joutui 1915 maailmansotaan Venäjän armeijassa. Hän palveli ensin Novgorodissa hänet määrättiin Liettuan rintamalle. Siellä hän sai punataudin, sairasteli rintamalla kolmeen kuukauteen, kunnes toimitettiin Moskovaan sairaalahoitoon. Toivuttuaan hän pääsi kuukauden pituiselle lomalle, mutta sota jatkui vielä parisen vuotta. Armeijasta vapauduttuaan Anton oli jonkin aikaa Muurmannin radalla varasto Mustajanojen päässä sekä Kannanlahdessa englantilaisen konsulaatin palveluksessa.

Kun Venäjän vallankumous

Anton Jokela 1892-1957, kauppias ja Kiestingin ensimmäinen omakielinen kunnansihteeri 1919-20.

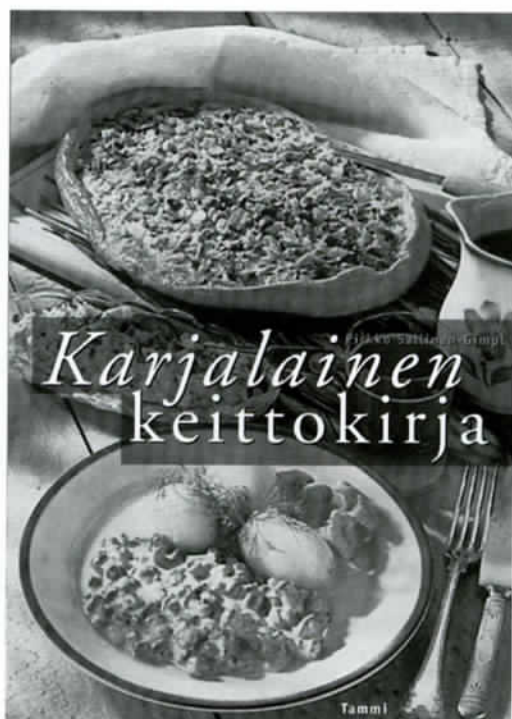
oli mullistanut maailman ja vapaammat tuulet alkoivat puhalttaa, syntyi Karjalassa vapausliike: alettiin puuhata irtipääsyä Venäjän ikeestä, ja Uhtuaan perustettiin Karjalan väliaikainen hallitus. Kunnissa oli tähän saakka ollut venäjänkieliset koulut ja koko kunnallishallinto. Nyt alkoi näkyä muutoksia. Kiestingin kuntakin sai ensimmäisen omakielisen kunnansihteerin. Hän oli Anton Jokela vv. 1919-20.

Levottomat ajat Karjalassa jatkuivat. Suomi ja Venäjä solmivat rauhan v.1920. Rauhansopimus antoi vapaat kädet palata Karjalaan tai jäädä Suomeen. Vain rauhantulokset näyttivät siltä, että yhdellä kädellä annetaan vapautta ja kahdella kädellä temmataan takaisin. Sopimukseen ei ollut luottamista, ja ne, jotka menivät takaisin, saivat usein sen hengellään maksaa.

Kuusamon Lämsän Koskenkylästä siirryin ensin Mustioon, vähän myöhemmin Inkoseen ja sieltä Karjaan kauppaan puolivälissä toukokuuta 1925.

Vaarakylässä oli yhteensä 40 taloa (kylän talot ennen vallankumousta,talon nimi ja isännän sukunimi, järvi-uoili):

- 1) Kaurola / Tiihvo Jakovleff
- 2) Timola / Ossippa Jakovleff
- 3) Hilippälä / Juakko Semenoff
- 4) Onttola / Ontto Semenoff
- 5) Ossippala / Iivana Semenoff
- 6) Huotarin Palaka / Palaka Semenoff
- 7) Huotarila / Simon Semenoff
- 8) Rotosen Huotari / Huotari Semenoff
- 9) Kostjala / Huotari Miinin
- 10) Triihvola / Triihvo Miinin
- 11) Jeysseini Kondratta / Kondratta Matfeijeff
- 12) Olekseila / Lari Matfeijeff
- 13) Okahvila / Okahvie Maloff
- 14) Rissuni Miihkali / Miihkali Matfeijeff
- 15) Petrini Kondratta / Kondratta Jakovleff
- 16) Korteila / Kortei Semenoff
- 17) Riikoni Iivana / Iivana Bogdanoff
- 18) Iivolon Okahvie / Okahvie Ivanoff
- 19) Ontroila / Ontto Ivanoff
- 20) Kormila / Kormila Maloff
- 21) Iivanan talo / Iivana Maloff

Pirkko Sallinen-Gimpl

Karjalainen keittokirja

Karjalainen keittiö on ollut aina runsas ja monipuolinen. Karjalan ruokien erikoispiirteitä ovat mehevät haudutetut uuniruuat, runsas kasvien käyttö, kaikille tuttu herkku rahka ja piirakoitten loputon kirjo.

Keittokirjan aineisto perustuu luovutetun

Karjalan sekä Etelä- ja Pohjois-Karjalan asukkaiden keskuudessa tehtyyn kyselyyn. Niiden tietojen pohjalta tekijä on laatinut perinneruoista kokeiltuja nykysovelluksia, jotka onnistuvat myös sähköliedellä kerrostalon keittiössä. Mukana on sekä koko alueella yleisiä että paikallisia ruokia.

Ovh. 195,-